

Om infeksjonskontrollprogram (IKP)

- Helseinstitusjoner omfattet av [Forskrift om smittevern i helse- og omsorgstjenesten \(Smittevernforskriften\)](#) plikter å ha et IKP. Innhold er definert i Smittevernforskriften.
- Kravet gjelder for sykehjem, døgnopphold for ø-hjelp og opptreningsinstitusjoner (§ 1-2).
- IKP er et samlet program for forebygging av infeksjoner, utbrudd, samt infeksjonsovervåking og antibiotikabruk.
- Institusjonens ledelse har ansvar for at IKP utformes og oppdateres. Kommuneledelsen og smittevernlege skal ifølge Smittevernforskriften sørge for ekspertise og faglige ressurser.
- For kontinuerlig oppdatering kan det utpekes en fagperson/faggruppe som har ansvar for dette.

Hvordan bruke våre forslag til smittevernrutiner på [vår nettside](#)?

- Tilpassing av rutiner: Åpne en rutine. Klikk på alle menyknappene i artikkelen for å få med all tekst, kopier tekst, lim inn i et Word-dokument, endre etter behov og overfør rutinen til eget system.
- Godkjenning: IKP skal være ledelsesforankret og det må være et system for godkjenning av IKP. I mange kommuner er kommunens smittevernlege godkjenner.
- Revidering: Vi loggfører vesentlige endringer i rutiner og nye rutiner i dokumentet [Revisjon](#).
- Ved spørsmål: Se [kontakt oss](#)

Tematisk oversikt over innhold i IKP

- **Merket med ***: Det stilles krav i Smittevernforskriften om at dette skal være med i IKP.
- **Rutiner med hyperkobling**: Forslag til rutine er tilgjengelig på vår nettside.

1. Overordnede forhold

- Beskrivelse av virksomheten og dokumentstyring
- Beskrivelse av ansvarsforhold*
- Mål for smittevernarbeidet
- Rutiner for intern revisjon og kontroll av kritisk punkt og risikovurdering
- Rutiner for opplæring av personell
- Avtale om smittevern faglig bistand

2. Grunnleggende smittevernrutiner

- [Arbeidsantrekk/ uniform*](#)
- [Håndhygiene*](#)
- [Håndhygienefasiliteter – sjekkliste](#)
- [Hostehygiene](#)
- [Pasientplassering](#)
- [Beskyttelsesutstyr – Beskyttelsesfrakk, hansker, munnbind og øyebeskyttelse*](#)
- [Blodsmitte](#)
- Innkjøp og kontroll av medisinsk utstyr*
- Håndtering, rengjøring, desinfeksjon og sterilisering av utstyr*
- [Desinfeksjon av utstyr, overflater, berøringspunkter og flekkdesinfeksjon](#)
- [Renhold, inkludert renhold ved smitte og smittevask ved opphør av smitte*](#)
- [Avfallshåndtering, inkludert transport av smittefarlig materiale*](#)
- [Tekstilhåndtering*](#)
- [Senger og sengeutstyr*](#)
- [Desinfeksjon av hud](#)
- [Trygg injeksjonspraksis](#)
- [Trygg injeksjonspraksis – sjekkliste](#)
- [Desinfeksjonsrom \(skylleroms rutiner\)](#)

- [Desinfeksjonsrom – sjekklister](#)
- [Desinfeksjonsmidler – plakat](#)
- [Stell av døde](#)
- Rutiner for kontroll av utstyr som dekontaminator/ vaskemaskin
- Hvis aktuelt: Rutiner for sterilforsyning*

3. Isolering, antibiotikabruk, infeksjonsovervåking, utbrudd, varsling

- [Isolering av pasienter med smittsomme sykdommer*](#)
- [Beskyttelsesutstyr dråpesmitte – plakat](#)
- [Dørskilt dråpesmitte sykehjem – plakat](#)
- [Dørskilt dråpesmitte med øyebeskyttelse sykehjem – plakat](#)
- [Beskyttelsesutstyr kontaktsmitte – plakat](#)
- [Dørskilt kontaktsmitte sykehjem – plakat](#)
- Antibiotikabruk*
- [Infeksjonsovervåking*](#)
- [Utbrudd: Rutiner for oppklaring, avgrensing og varsling av smitteutbrudd](#)
- Varslingsrutiner ved smittsom sykdom

4. Forebygging/ smitteverntiltak ved infeksjonssykdommer og bærerskap

4a) Antibiotikaresistente bakterier – forebygging og kontroll*

- [ESBL-produserende bakterier](#)
- [MRSA \(Meticillinresistente gule stafylokokker\)](#)
- [MRSA sanering i hjemmet, veiledning](#)
- [MRSA smittesporing ansatt – sjekklister](#)
- [MRSA smittesporing pasient – sjekklister](#)
- [VRE \(Vancomycinresistente Enterokokker\)](#)
- [Prøvetaking MRSA/ESBL/VRE](#)

4b) Mage- tarm infeksjoner

- [Clostridioides difficile](#)
- [Norovirus](#)

4c) Blodbaneinfeksjoner - Forebygging og kontroll av infeksjoner og septikemier*

- [Perifert venekateter \(PVK\) - innleggelse og stell](#)
- [Veneport \(venous access port - VAP\)](#)
- [Desinfeksjon av hud](#)
- [Aseptisk teknikk](#)

4d) Hud og sårinfeksjoner – forebygging og kontroll*

- [Postoperative sårinfeksjoner*](#)
- Herpes zoster
- [Skabb](#)

4e) Luftveisinfeksjoner - Forebygging og kontroll av nedre luftveisinfeksjoner*

- [Luftveisinfeksjoner – forebygging](#)
- Renhold og desinfeksjon av ventilasjonsutstyr
- Vaksinetilbud til pasienter (Influensavaksine, pneumokokkvaksine)
- [Influensa](#)
- [Covid-19](#)
- [Munnhygiene](#)

4f) Urinveisinfeksjoner - Forebygging og kontroll av urinveisinfeksjoner*

- [Permanent blærekateter – innleggelse](#)
- [Permanent blærekateter – stell](#)
- [Permanent blærekateter - fjerning](#)
- [Suprapubisk kateter - stell](#)
- [Engangskateterisering – steril intermitterende kateterisering \(SIK\)](#)
- [Urinprøve sjekklister](#)
- [Urinprøve - prøvetaking](#)
- [Urinveisinfeksjoner – diagnostikk \(lommekort\)](#)

4g) Øyeinfeksjoner

- [Konjunktivitt](#)

5. Ansatte – smittevern. Forebygging av yrkesbetinget smitte hos helsepersonell, veiledning i smitteprofylakse og vaksinasjon*

- [Egenerklæring/ helseattest](#) ved oppstart i pasientrettet arbeid (TB og MRSA) *
- [Forebygging av stikkskader](#)
- [Stikkskadeuhell](#)
- [Arbeidsrestriksjoner for helsepersonell ved ulike infeksjoner](#)
- [Vaksinetilbud til ansatte](#)

6. Rutiner for å ivareta smittevern ved nybygging og ombygging

Referanser

- FOR–2005-06-17-610 *Forskrift om smittevern i helse- og omsorgstjenesten*
Hentet 22.02.2024 på <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-06-17-610>
- Folkehelseinstituttet (2006): *Rettleiar til forskrift om smittevern i helsetenesta* (Smittevern 15)
Se <https://www.fhi.no/publ/eldre/rettleiar-til-forskrift-om-smitteve/>
- FOR-1996-07-05-700 *Forskrift om forhåndsundersøkelse av arbeidstakere innen helsevesenet - antibiotikaresistente bakterier*
Hentet 22.02.2024 på <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/1996-07-05-700>